

1928

برنجی جلد

0534

tehl

12

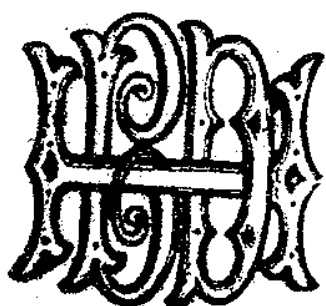
فلسفہ بیلکسی مجموعہ

فلسفہ بیلکسی درنکی عمومی مرکزی طرفندہ نشر اولونور

مدیری :

ضیاء المعبود فخری

خلق بیلکسی درنکی کاتب عمومیس

آنقره

1928

اوزمانلره عائددر . ساز شاعرلریله و بعضی بکتاشیلرله دوشوب قالقاسندن دولایی یاواش یاواش خلوتیلکدن و اهل سنت عقائدندن صیومش ، تام معناسیله « بکتاشی » اولمشدر ؛ نته کیم ،

عیب کورمهك دردلینك سز لر قیزیلباش اولدیغی

مصرعی بونی اثبات ایتدیکی کبی ، دیواننده « خلفای ثلاثه » یه دأثر اوفاق برقید اولماماسی ، علی و اولاد علی یه افراط درجه ده محبت اظهار ایتسی ، نفسلر سویله مه سی دخی بو قناعتی تأیید ایتکده در . خصوصیه دردلینك یچین بکتاشی ویا یچین خلوتی اولدیغی بیلیمیه جك قادار جاهل اولماماسی و صاحب اولدیغی قناعتلری بیلهرك بنه مش بولونماسی ده بونی تأیید ایدر .

هر حالده ، دردلینك اثرلری بویوک بره مت صرف ایدرهك نشر ایدن محترم مؤلفی تبریک ایتك وظیفه مندر . دردلینك مطبوع دیوانچه لرینك نه قادار خطالی اولدیغی و آله کچن جونکرده کی منظومه لره ده برچوق املا یا کتشلریله مالی بولوندیغی نظر اعتباره آلنیرسه ، جامع و مصححک بو خصوصده اعظمی غیرت صرف ایتدیکی در حال آ کلاشیلیر .

SADETTİN NÜZHET

لهجه ارضوم : مؤلفی ؟ — دارالفنون کتبخانه سنده یازمه کتابلر آراسنده ،

نومرو : 986

دارالفنون کتبخانه سنده تصادف ایتدیکنز بو یازمه رساله ، غرب تورکجه سنك شرقی آنادولو لهجه سی باقیمندن خصوصی برقیمت طاشیمقدمه در . رساله ناتمام کورونیور نه بر مقدمه سی ، نه ده صوکی واردر . یازانی بللی دکلدرد . کتبخانه یه نجیب عاصم بك طرفندن ویریلن اثر ، اوتهدن بری بر تعامل تشکیل ایدن منظوم لغت طرزنده یازمشدر . شو قادارکه بو ، بر دیلك دیگر دیله نظراً یاپیلمش لغتجه سی اولمایوب عینی دیلك ایکی لهجه سنی نظم حالنده تثبیت ایدن برو ثیقه در .

ماهیتنه باقیلرسه منظومه صاحبی ، مزاح مقصدیه حرکت ایتمشدر . سکیز نظمندن عبارت اولان رساله ده هر پارچه نك وزنی ده پارچه نك صوکنده کویسترلکده در . درنكك نشر ایده جکی وثیقه لر آراسنده بولونان « لهجه ارضوم » ه دأثر شمیدین بر فکر ویرمك ایسته یورز . ایلك پارچه شویله باشلا یور :

قویونك آدی (طوار) مانده اینکی (مهك)

قشلاغه هم (کوم) دینور ملاغه دیرلر (کدك)

(باجی) دی همشیره یه اولدی قرتداش (طاطاش)

(طام) دیمك هم او ایمش دیندی کیلاره (مرک)

طپراق اوللوك) منقالك آدینه دیندی (طغار)

(کوز طاومه سی) دیر ایسه آتش آلاجق کورک

یکرمی ایکی بیتدن عبارت بو ایلك نظمندن صوکر ایکنجی منظومه :

(قاوورغه) اولدی قاوورولش اولان بغدادی اونی (قاووط)

یغوردی قوریدوب دیرلر آدینه (کش) دخی (قوروط)

بیتی ایله ، اوچنجی منظومه ده :

دینور چارداق اوطه آدینه (آیوان)

دخی شلم اکیلی ترلا (بوستان)

ایله باشلايور . دیگر پارچه لرده هپ بو نودندیر . بوراده تکراره لزوم کورمدیکمز منظومه لردن بعض کله لر آلیورز : هنک = جلوه ، دربدر آدام = ترماش ، ثوز = سیوری سینک ، تشت = لکن ، خارموط = ایلوق ، غور = مزار ، سقاوول = بویوک سوپورکه ، اریتمک = تکاسل کوسترمک ، کوزه = صو چیقان یر ، دالدامق = حفظ اولوق ، یوله وورمق = تشیع ایتک الخ . کوریلیورکه « لهجه ارضروم » ؛ مملکتک بر کوشه سنده یاشایان دیلک معکسیدر . اونی وجوده کتیره ن مزاحی بر هدف ایله حرکت ایتمش ، هر پارچه نک صوکنه :

فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلات

ارضرومده توز و بوزدن خالی بر کون کورمدک

فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن

ارضرومک اوکسورتور ایچن صوین

کبی بیتلر علاوه ایدلمش . رساله صاحبک مقصدی نه اولورسه اولسون ، بوکونکی دیل دوزمه سی حرکتلرنده اوندن بویوک استفاده لر تأمین قابلدیر .

« لهجه ارضروم » ، شمیدی یه قادر تدقیق ایدلمه مش دکلدیر . محترم خلق بیلکیمز نجیب عاصم بک اونکله ایلمک دفعه علاقه دار اولمش ، هنوز تورک دیلمک کوزه لاکندن کندی محیطنک خبردار اولدینی برزمانده اونی غرب عالمه طائغه چالیش مشدر . کندیلری کچن ییل آنقرده بر نسخه سی انشار ایتمش اولان بر مجموعه ده کنجلیکی اثناسنده کی تورکچیلک حرکتلرندن بحث ایدرکن آکلاتیور : « بو صوک زمانلرده استانبولده اقدام غزته سیله دیگرلرنده و مجموعه لرنده تورکچیلک دائر زمانک مساعده سی اولدینی درجه ده نشریاتده بولوندیغ کبی پشته ده « revue ourale altaique » مجموعه سنده (بالقان اوغلی) امضاسیله اوروپا علم عالمه مجهول اولان غرب تورک لهجه لری حقنده صرده سیله کایس ، بهسنی ، ارضروم لهجه لرینی و صوکرا استانبولده نشره موفق اولدیغ « هبة الحقایق » ک برقمی نشر ایلدیگم کبی پارسده ژورنال آزیاتیق مجموعه سنده (ملی تورک عروضی) نی نشر ایتدم . [1] « نجیب عاصم بک ، ارضروم لهجه سنه دائر ویردیکی بومعلوماتی « لهجه ارضروم » دن آلمش ، بوسورتله اونی اونوتولدیغی کوشه دن آیدیلغه چیقارمشدر . (ارضروم شاعرلری) نده بروسيله ایله « لهجه ارضروم » دن بحث ایتمش ایدک . [2] ائردن بزی خبردار ایدن نجیب عاصم بک اندی اولمشلردیر .

رساله ده یوز الی بیت موجود اولوب ، احتوا ایتدیکی کله لر تقریباً اوچیوز الی ، درتیوز قادر واردر . بونلرک شویله بویله یوز قاداری عمومی تورکجه ده کی کله لرک صردفلریدر . کیری قالان عربی وفارسینک کله لرینه قارشیلقدیر . بونلرک جدی بر تدقیق یاپیلقدن صوکرا لازم اولانلرک یازی وادیب حیاتنه آتیلما سی تورکجه یی بر اوقادار یابانجی کله دن قورتارمش اولاجقدر .

ZIYAETTİN FAHRİ

[1] چاک قایا مجموعه سی - 15 - مایس - 928 - نومرو : 1

[2] ارضروم شاعرلری - ص : 14 - 15